

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

14. Sexta & septima ratio, quia introducuntur duae partes humani generis,
duae naturae, duae massae cum Manichaeis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

perspicuum est non esse sic distinctas de gratia & proposito seu prædestinatione difficultates, et si voluntas & fides per gratiam immediatus quam per propositum fiat. Nam cum gratia sit infallibilis & efficacissimus illius propositi effectus, tota difficultas ex gratia operatione fluens in propositum Dei actionem illam prædestinantis & per gratiam dantis tanquam in originem suam & cardinem retorquetur. Patet & illud gravem admodum fuisse Massiliensibus visam illam de exhortatione difficultatem:

A usque adeo ut cum Augustinus exemplum de Saulo ac David adduxisset, quos Deus ad regnum terrenum perducturus, quorum voluntates potentissime ad favendum inclinaverat, respondendum iudicarunt illa exempla non pertinere ad questionem, qua de exhortatione versatur. Quali tota difficultatis moles in concilianda cum Dei proposito exhortatione versaretur. Vnde creberrime Prosper & maxime Hilarius in suis Epistolis illam difficultatem refricant.

Quinta ratio, quia extinguit orationem.

CAPUT XIII.

QVINTO averuntur illud Dei prædestinantis propositum, quia videatur omnem orandi necessitatem extinguere, sive enim divinae voluntatis proposito homines à perditionis massa discreti sint, sive non discreti, pariter nihil opus est oratione. Quidquid enim in electis ut fiat, Dei voluntate prædestinatum est, etiam nomine orante complebitur; quicquid in reprobis prædestinatum est ut non fiat, nullius oratione impetrabitur quia rigor illius propositi flecti nequit. Hæc prima est, ideoque pœne principia Fausti Regiensis querimonia. In alteri tram, inquit, partem subsidia orationis excusat. Quid enim ultra speret, quem iam gratia suum fecit? In quo è contrario non desperet, quem præsumto violenta damnavit? Ut vero adverlus illam ex originis damnatae massa discretionem

A quam libero suæ voluntatis decreto Deus facit, se disputare declarat, sensum suum haud multo post his verbis luculentius prodit: Qui unum ex origine perditum, alterum in prædestinatione affirmat electum, vide quo improba persuasione declinet. Quid enim aliud dicimus quod ad utoris orationis neuter indigest. Nam iam præordinatis ad vitam necessaria nou erit; deputatis ad mortem professe non poterit. In isto supervacua, in illo visima indicabitur. Beneficia supplicationis qui in acquisitione prædestinationis est, non requirit: qui vero in perditionis parte, non recipit. Quod si curam impendam affirmat orationi, indubitate nullum gat ea que immutare posse mutari. Hæc ille. Quibus ultimis verbis clarius indicat illa potissimum divini propositi immutabilitate supplicandi & orandi subsidia suffocari.

Sexta & septima ratio, quia introducuntur duas partes humani generis, duas naturæ, duas massa cum Manichæis.

CAPUT XIV.

CVM vero verbis citatis perditionis partem nominat, sextam abhorrendi propuli causam insinuat, quæ apertius à Massiliensibus tangitur. Molestissime siquidem ferunt, illo prædestinationis decreto totum genus humanum in duas partes dividi, quarum una vita, morti altera destinata sit, tantumque chaos inter illas firmatum, ut neque in hac neque in altera vita, una ad alteram transire non possit. Hinc in Epistola Hilarij dicunt: Nam si sic prædestinatus sunt ad VTRAMQUE PARTEM, ut de alijs ad alios nullus possit accidere, quo pertinet tanta extrinsicus correctionis instantia? Cui ut illis videbatur absurditat cum remedium adhibuissent distinctionem unius ab alio, totamque divinorum decretorum diversitatem ab humani arbitrij motibus suspendendo, commenti istius magnum quali tructum inferentes; argueant, in-

A quiunt, non opus esse partes constitutæ, quibus nec adiiciendum sit aliquid nec detrahendum. De iisdem partibus & Faustus clare loquitur, ubi superfluam ex illo capite esse oratione inculcare satagit: Sed quid orare, inquit, homini præderit in UNA HARVM PARTIVM constituto? Nam eis ad quam partem fuerit deputatus ignorat, utramq; tamen definitam esse & immutabilem non ignorat.

Affinis isti querela est & alia, quæ septima esse potest; quod sub illo divini propositi sive prædestinationis pallio cum Manichæis duas naturæ, dueque massa fingerentur, quarum una sit bona, utpote quæ nullo arbitrij motu salute excidere potest, altera mala, quia nullo studio possit à perditione liberari. Hoc est, uno verbo, quod unaquaque sue qualitatis tenax sit, ut aliud quam facta est, esse non possit: de qua querela Prosper ad Ruffinum scribit: Adgiscunt etiam (accusatores Augustini) duas illum Ruffi. humani

humanis generis massas & duas credi velle naturas, ut scilicet tanta pietatis viro Paganorum & Manicheorum adscribatur impietas. Et in Epistola ad Augustinum Massilienses dicunt: *Sub vocē prædestinationis nomīne fatidem quādam induci necessitatem, aut diversarū natūrarū dicit Dominum conditorem, si nemo aliud possit esse quam factus est.* Hinc & Faustus cum Apostoli ad Romanos de figulo & una massa

A differentis citasset locum: *Quicunque, inquit, lib. 1, 6 duas humānā generū massas esse arbitrari, trā. oī unā sacrā ex lectiōne cognoscere. Duas autem faciūt, pravitas studiorū & diversitas voluntatiōnē. Quā voluntatiōnē humānātū commendatione Se- mi-Pelagianorū solemni consuetudine omnē ab humānis actib⁹ vult submovere prædestinationem.*

Octava propositi divini aversandi ratio, quia Deus non haberet seriam voluntatem ut omnes credant & salvi fiant.

C A P V T X V.

OCTAVO propositum illud quo ante mundi initium eligendorum & rejiciendorum dicitur facta discretio, idcirco etiam vel maxime exhorrent, quia ex eo sequitur *Deum non omnes bonos velle salvos fieri*; sed folum certos illos quos sibi ad vitam aeternam eligendo prædestinaverit, hoc autem tanquam Apostolica doctrina sine ulla dubitatione contrarium vehementissime determinantur. Hinc Galli inter damnabilia ex Augustini libris decerpit capitula & istud posunt: *Quod non omnes homines velt Deus salvos fieri, sed certum numerum prædestinat.* Quod ut magis invidiosum sit, in objectionibus Vincentianis additur: *Quod Deus nolit omnes salvare, etiam si omnes salvari velint, quasi haberi possit ab homine voluntas se salvandi sine volente & inspirante Deo.* Eadem difficultas & in Epistolis Prospcri & Hilarij ad Augustinum tangitur.

Huius absurditati & illam similem esse volunt, quæ in Gallorūm capitulis nona est: *Quod non pro totius mundi redēptione Salvator fit crucifixus.* Et illam: *Quod non omnes vocentur ad gratiam.* Item, *quod qui vocati sunt non omnes & iudicatae sint vocati sed alij ut credant, alij ut non cre-*

A dant. Nam Salvatorem etiam pro illis esse revera crucifixum, eos velle seriō salvos fieri, illos ad fidem & gratiam suam sincere & crita simulationem vocare, quos illo electionis proposito ab aeterno noluerit perditionis māsa discernere, tanquam certissimum statuant, & tamen nullo pacto in Catholicorum sensu intelligi posse arbitrantur. Eisdem difficultates crebiō invidiosissimæque Faustus explicat. Vnde cum quodam loco pro universis Christum venisse docuerit, tandem adverlus illud propositum Dei ab Augustino traditum & invictis vocibus expremis dicit: *Quod Faustus quæmadnodum abrupta blasphemias impietas, alij de gratia, q ad mortem præordinati, alij prædestinati videtur lib. 1, 6 ad vitam; nullam Christus venienti causam, nullam moriendi (quæcumq; pietas eius invenit) habuit necessitatem.* Novum ergo remedium nihil agere potuit si ante secula res humanae definitio vetusta praeservat. B Cernis, arbitror, quam difficile omnes existimaverint sinceram erga salutem hominum voluntatem Dei quam eum habere supponunt, cum illo divino proposito conciliare, quo certum dumtaxat numerum ad salutem eligi Augustinus prædicabat.

Nona ratio aversionis, quod in hujusmodi propositi assertione omnia rejectorum peccata ascribantur Deo.

C A P V T X VI.

SE d̄ quia definitus ille prædestinatusque electorum & salvandorum numerus, qui nec augeri potest nec minui, reliquos omnes, quotquot non pertinent ad istum certissimum & felicissimum numerum, abjectos & ad interitum destinatos esse supponit. Hinc alia difficultas oritur, quod Deus non tantum eos non velit salvos fieri ut capite precedenti dictum est, sed etiam in ipsa peccata precipitare videatur, ut scilicet ad perditionem jam si in præordinatam infallibili gubernatione perveniant. Cujus quidem difficul-

tatis in Epistolis Prospcri & Hilarij ad Augustinum scriptis nulla mentio est quia probabile colore caret sed post mortem Sancti Doctoris invidiosissimis importunitatissimisque vocibus ventilata, & sectatoribus ejus ad infamandam doctrinam ejus objecta est. Quidquid enim in reprobatis illis accidit, ab ipsa eorum creatione, usque ad condemnationem, divinae voluntatis constitutioni tribuebant. Hinc inter objections Vincentianas illa de creatione ad malum fluunt: *Quod Deus maiorem partem generis humani ad hoc crevit ut illum perdas in eternum.* Item;